

Organizačný poriadok súťaže

Názov súťaže: DILONGOVA TRSTENÁ

Organizátor súťaže:

Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga

Číslo schváleného organizačného poriadku súťaže: 2025/5139:2-E9171

Čl. 1

Úvodné ustanovenie

Organizačný poriadok súťaže je vypracovaný v súlade so smernicou č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach (ďalej len „smernica“), ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2024.

Čl. 2

Poslanie súťaže a jej charakteristika

1. Poslaním súťaže je spoznávať a popularizovať tvorcov duchovnej poézie a prózy na Slovensku aj mimo Slovenska.
Recitačná súťaž Dilongova Trstená vznikla po nežnej revolúcii v roku 1990 a nesie pomenovanie po básnikovi Rudolfovi Dilongovi, známej osobnosti Oravy, rodáka z mesta Trstená.
V súčasnej dobe sa súťaž rozrástla na celoštátnu recitačnú súťaž.
2. Súťaž je zameraná na spoznávanie a umelecký prednes duchovnej poézie a prózy nielen z diela Rudolfa Dilonga a Slovenskej katolíckej moderny, ale rozširuje sa na súťaž aj svetových autorov poézie a prózy.

Čl. 3

Organizátor a subjekty podieľajúce sa na organizácii súťaže

1. Organizátorom súťaže je Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga
Hviezdoslavova 823/7, 028 01 Trstená
Tel.: +421948 782 070, +421911 246 284;
mail: zsdilong@zsdilong.sk
web: www.zsdilong.sk
fb sídlo: <https://www.facebook.com/zs.dilonga>
YouTub doména:
https://www.youtube.com/playlist?list=PlyB1n_kxEgEsf8Sjovq16JfeaDI74HQ7I
2. Škola spolupracuje s organizáciami:
Mesto Trstená

Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne

Gymnázium Martina Hattalu v Trstenej

Matica slovenská – miestny odbor v Trstenej

3. Celoštátnu recitačnú súťaž riadi a koordinuje Prípravný výbor Dilongovej Trstenej (ďalej len „prípravný výbor“).
4. Členmi prípravného výboru sú okrem zástupcov organizátora súťaže aj zástupcovia jednotlivých organizácií – z usporiadateľov a prizvaní hostia. Zasadnutia pléna prípravného výboru sú vždy začiatkom februára, ďalej deň po uzávierke podaných prihlášok, pred slávnostným začiatkom súťaže a po skončení súťaže.
5. Popri prípravnom výbore pracuje aj tzv. „Užší technický výbor“, ktorý tvoria: za organizátora riaditeľka Základnej školy s materskou školou Rudolfa Dilonga, primátor mesta Trstená, predseda prípravného výboru, vedúci oddelenia kultúry na Mestskom úrade v Trstenej.
6. Užší technický výbor zasadá raz za tri týždne (v prípade potreby – ihneď).

Čl. 4

Organizačné zabezpečenie súťaže a dokumenty

1. Súťaž sa koná každoročne vždy v piatok prvého júnového týždňa.
2. Súťaž je podľa čl. 3 ods. 1 smernice č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach určená pre žiakov základných škôl, žiakov stredných škôl a dospelé osoby.
3. Súťaž je jednokolová, nepostupová. Okresné a krajské kolá sa nekonajú.
4. Súťažiaci sa do súťaže nahlasujú na základe Prihlášky.
5. Z jednej školy môžu byť na celoštátne kolo prihlásení len dvaja žiaci. V prípade, ak majú školy viac prihlásených záujemcov, vyberú si cez vlastné odborné poroty dvoch postupujúcich žiakov.
6. Záväzné prihlášky vo všetkých kategóriách zasielajú základné a stredné školy spoločne.
7. Záväzné prihlášky treba zaslať najneskôr do 11. mája príslušného roku na adresu školy.
8. Prihlášky, organizačný poriadok, metodicko-organizačné pokyny i výsledky súťaže sú zverejnené na web sídle školy <http://www.zsdilong.sk/dilongova-trstena.html> a na web sídle mesta Trstená <http://www.trstena.sk/>.
9. Súťaž sa koná v priestoroch:
 - a. Základnej školy s materskou školou Rudolfa Dilonga v Trstenej
 - b. Domu kultúry v Trstenej
 - c. Kostola sv. Juraja v Trstenej
10. Súťaž prebieha v slovenskom jazyku.
11. Vo všetkých kategóriách udeľujú a odmeňujú porotcovia prvé tri miesta. Iné ceny sa udeľujú v prípade výnimočnosti -napr. najstarší recitátorský účastník nad 50 rokov veku.
Prípravu miestností a tried na recitáciu zabezpečuje organizátor podľa počtu prihlásených súťažiacich a počtu súťažiacich v kategórií.
12. Organizátor zabezpečuje technické podmienky v prípade prenosu do online priestoru.

Čl. 5

Štruktúra rozpočtu, použitie a postup pri zúčtovaní finančných prostriedkov

1. Celoslovenskú súťaž finančne podporuje MŠVVaM SR.

2. Na finančné zabezpečenie celoštátnej súťaže a s ňou spojených činností sa môžu využiť aj finančné prostriedky získané od mimovládnych organizácií, nadácií, sponzorov, ministerstva kultúry, vyššieho územného celku.
3. Do nákladov na súťaž sa zahŕňajú cestovné pre súťažiacich a porotcov alebo hostí, náklady na občerstvenie a obed pre organizátorov, súťažiacich a porotcov alebo pozvaných hostí, ďalej metodické materiály, odmeny za vykonané práce dohody alebo príkazné zmluvy podľa Občianskeho zákonníka porotcom a členom prípravného výboru, ceny pre súťažiacich, výdavky na propagáciu súťaže a režijné náklady, telekomunikačné výdavky, výdavky na výrobu plagátov, pozvánok, diplomov, ďakovných listov, náklady na kancelárske potreby a drobný tovar, náklady na fotodokumentačný materiál, náklady na tvorbu videonahrávky, na ozvučenie a prenájmy, náklady na výzdobu, knižné odmeny a iné vecné ceny pre súťažiacich a pozvaných hostí a iné, podľa potreby na kvalitnú prípravu celoslovenskej súťaže.
4. Cestovné sa bude hradiť len recitátorom a členom porôt v zmysle zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov. Účastníkom sa uhrádza najekonomickejší spôsob dopravy.
5. Sprievodu súťažiaceho sa cestovné neprepláca.
6. Doprovodu súťažiacim hradí cestovné vysielajúca organizácia v zmysle platného zákona.
7. Obed všetkých účastníkov je v školskej jedálni na Základnej škole s materskou školou Rudolfa Dilonga. Občerstvenie sa zabezpečí cez dodávateľskú organizáciu. Vyhlasovateľ hradí stravovanie iba recitátorom, porotám, členom prípravného výboru, oficiálnym hosťom. Sprievodná osoba (rodič dieťaťa, starí rodičia a osoba, ktorá nie je vedúca skupiny) si stravu hradí sama.
8. Ubytovanie zabezpečuje prípravný výbor v meste Trstená všetkým recitátorom, ich sprievodcom, ktorí o to požiadali v záväznej prihláške, hosťom a členom porôt. Ubytovanie si hradí každý recitátor a jeho sprievodca sám. Hosťom a členom porôt hradí ubytovanie organizátor súťaže.

Čl. 6

Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže a činnosti odborných komisií

1. Program celého podujatia navrhne a prerokuje na prvom zasadnutí prípravného výboru Dilongovej Trstenej predseda prípravného výboru. Tento scenár sa prerokuje, doplní a schváli na februárovom zasadnutí prípravného výboru. Technický scenár celého podujatia sa prerokuje na aprílovom zasadnutí prípravného výboru.
2. Pléna prípravného výboru a Užšieho technického výboru zvoláva organizátor prípravného výboru písomne mailom alebo telefonicky.
3. Zápisnice zo zasadnutí prípravného výboru píše poverený zapisovateľ.
4. Metodicko-organizačné pokyny sa zasielajú školám a školským úradom vždy v termíne do začiatku marca.
5. Propagáciu súťaže v školách, organizáciách, médiách vo výveskách zabezpečuje organizátor súťaže Základná škola s materskou školou Rudolfa Dilonga a za ďalších usporiadateľov vedúci oddelenia kultúry prípravného výboru.
6. Členovia poroty na celoštátnej recitačnej súťaži sú odborníci zo školstva, Klubu nezávislých spisovateľov, pracovníci Slovenského rozhlasu, Slovenskej televízie a známe osobnosti kultúrneho života na Slovensku.

7. Koordinátorom všetkých porôt bude menovaný organizátormi predseda.
8. Predseda zodpovedá za návrh kvalitného zloženia všetkých porôt v poézii aj v próze. Predseda všetkých porôt vedie zasadnutia všetkých porôt. Môže byť aj predsedom poroty. Vypracúva hodnotenie práce porôt. Je členom Pléna prípravného výboru Dilongovej Trstenej.
9. Poroty sú trojčlenné, päťčlenné len výnimočne, ak pôjde o nadmerné množstvo recitátorov. Delegovanie do porôt sa schvaľuje na májovom zasadnutí prípravného výboru Dilongovej Trstenej. Na čele každej poroty je jej predseda, ktorého na návrh Predsedu všetkých porôt schvaľuje prípravný výbor Dilongovej Trstenej.
10. Členstvo v odborných komisiách je dobrovoľné a nezastupiteľné.
11. Funkčné obdobie členov komisií je platné na dobu schváleného organizačného poriadku súťaže, a to spravidla na päť rokov.

Čl. 7

Štruktúra súťaže

1. Súťaž prebieha jeden deň.
2. Súťaž prebieha v slovenskom jazyku.
3. Súťaž je jednokolová, nepostupová. Okresné a krajské kolá sa nekonajú.

Čl. 8

Kategórie súťaže

1. Kategórie (v poézii aj v próze):
 - I. kategória - žiaci 5., 6. roč. ZŠ, 1. a 2. roč. osemročných gymnázií
 - II. kategória - žiaci 7., 8., 9. roč. ZŠ, 3. a 4. roč. osemročných gymnázií
 - III. kategória - žiaci stredných škôl
 - IV. kategória – dospelé osoby

Čl. 9

Spôsob hodnotenia, hodnotiace kritériá

1. Poroty sú trojčlenné, päťčlenné len výnimočne, ak pôjde o nadmerné množstvo recitátorov. Delegovanie do porôt sa schvaľuje na májovom zasadnutí prípravného výboru Dilongovej Trstenej. Na čele každej poroty je jej predseda, ktorého na návrh Predsedu všetkých porôt schvaľuje prípravný výbor Dilongovej Trstenej.
2. Po skončení súťaže porota vyhodnotí svoju kategóriu a určí poradie I., II. a III. miesta.
3. O umiestnení hlasujú všetci porotcovia v danej kategórii.
4. Po hlasovaní v porote o umiestnení urobí predseda poroty s členmi poroty rozborový seminár so súťažiacimi za svoju kategóriu. Všetci členovia porôt sú na rozboroch prítomní a hodnotia každého recitátora.
5. Predseda poroty vyhlasuje poradie od III. do I. miesta za svoju kategóriu na slávnostnom vyhlásení výsledkov.

6. Po skončení celej súťaže zasadá prípravný výbor Dilongovej Trstenej a členovia všetkých porôt, kde stručne vyhodnotia priebeh celoštátnej súťaže, prvé postrehy, pripomienky, názory hostí, predsedov porôt, redaktorov, a pod.
7. Pri hodnotení recitačnej súťaže Dilongova Trstená sa hodnotitelia zameriavajú na niekoľko kľúčových kritérií, ktoré odrážajú nielen umelecký a technický výkon účastníkov, ale aj ich schopnosť preniesť do svojho prednesu duchovný a emocionálny obsah textu. Víťazi vyniknú technicky, ale aj schopnosťou preniesť hlboký význam a emocionálnu hĺbku do svojho prednesu.

Hodnotiace kritéria:

- A. **Verohodnosť a hlboké pochopenie textu**- Recitátor preukáže, že rozumie obsahu a filozofii textu, najmä keď ide o duchovnú poéziu a prózu. Je schopný vyjadriť význam a emocionálnu hĺbku, ktorú dielo nesie.
- B. **Technika prednesu** -Jasná výslovnosť, správna intonácia a tempo sú kľúčové. Dôležité je aj správne rozdelenie pauz, ktoré dodávajú textu dynamiku a podčiarkujú jeho význam.
- C. **Emocionálna angažovanosť** -Recitátor je schopný autenticky preniesť emócie z textu na poslucháča. V duchovnej poézii je dôležité, aby recitátor nebol len "hlasom", ale skutočne "cítil" a vyjadroval duchovný rozmer diela.
- D. **Interpretácia a kreativita** -Interpretácia textu - dôležité je, ako recitátor dokáže vyniesť na povrch rôzne vrstvy významov v texte, čo vyžaduje nielen technické zručnosti, ale aj kreativitu.
- E. **Práca s textom** -Výber textu k osobnosti recitátora, ktorý je mu blízky, alebo ktorý sa zameriava na silné témy (ako duchovno, morálka, viera), ktoré sú úzko spojené s poslaním súťaže. Výber slovenského alebo zahraničného autora nie je prekážkou.
- F. **Vyváženosť medzi umením a posolstvom** -Technické zvládnutie prednesu, ale aj schopnosť preniesť posolstvo do srdca diváka.
- G. **Originalita prednesu** -Hoci sú texty predpísané, recitátor môže prísť s originálnym prístupom k prednesu. To môže zahŕňať vlastný pohľad na postavy, témy alebo slová, ktoré text obsahuje, čím dáva divákovi nový pohľad na dielo.

Čl. 10

Odborná príprava žiakov na domáce a medzinárodné súťaže

1. Prípravu žiakov zabezpečuje vysielajúca škola.
2. Súčasťou podpory prípravy recitátorov súťaže je aj rozborový záverečný seminár. Po umiestnení urobí predseda poroty s členmi poroty rozborový seminár so súťažiacimi za svoju kategóriu.

Čl. 11

Podmienky účasti a postupový kľúč

1. Do súťaže sa môžu prihlásiť všetky školy Slovenskej republiky v súlade s kategóriami uvedenými v Čl. 8 ods. 1.
2. Súťažiaci sa do súťaže nahlasujú na základe Prihlášky.

3. Vystúpenia recitátorov sú limitované rozsahom textu – v poézii na 5-6 minút, v próze do 8 minút. Poroty pripúšťajú prekročenie limitu, aby sa nenarušila kontinuita textu.
4. Z jednej školy môžu byť na celoštátne kolo prihlásení len dvaja žiaci. V prípade, ak majú školy viac prihlásených záujemcov, vyberú si cez vlastné odborné poroty dvoch postupujúcich žiakov.
5. Záväzné prihlášky vo všetkých kategóriách zasielajú základné a stredné školy spoločne.
6. Záväzné prihlášky treba zaslať najneskôr do 11. mája príslušného roku na adresu školy.
7. S prihláškami zasielajú školy spolu po jednom exemplári recitovaný text.
8. Z etických – mravných - dôvodov na súťaži nesmú byť ukážky, ktoré žiak recitoval predtým na inej súťaži, v ktorej neuspel.
9. Prihlášky zaslané po určenom termíne prípravný výbor nemôže rešpektovať. Určujúcim je dátum poštovej pečiatky.

Čl. 12

Práva a povinnosti súťažiacich

Súťažiaci ma právo:

- a) vyžadovať od organizátora súťaže, aby plnil vopred stanovené podmienky súťaže,
- b) byť vopred oboznámený s kritériami hodnotenia,
- c) podať sťažnosť proti umiestneniu v súťaži,
- d) vyžadovať od organizátora podujatia potvrdenie o účasti, prípadne o umiestnení v súťaži,
- e) na ochranu autorských práv súťažných prác a dodržiavanie GDPR.

Súťažiaci je povinný:

- a) akceptovať pravidlá, podmienky a kritériá súťaže, metodicko-organizačné pokyny a pokyny organizátora,
- b) uhradiť náklady, ktoré organizátorovi súťaže preukázateľne vznikli neodôvodneným porušením jeho pokynov.

Čl. 13

Vyhodnotenie súťaže

1. Po skončení súťaže porota vyhodnotí svoju kategóriu a určí poradie I., II. a III. miesta.
2. Po hlasovaní v porote o umiestnení urobí predseda poroty s členmi poroty rozborový seminár so súťažiacimi za svoju kategóriu. Všetci členovia porôt sú na rozboroch prítomní a hodnotia každého recitátora.
3. Predseda poroty vyhlasuje poradie od III. do I. miesta za svoju kategóriu na slávnostnom vyhlásení výsledkov.
4. Po skončení celej súťaže zasadá prípravný výbor Dilongovej Trstenej a členovia všetkých porôt, kde stručne vyhodnotia priebeh celoštátnej súťaže, prvé postrehy, pripomienky, názory hostí, predsedov porôt, redaktorov, a pod.
5. Celoštátna odborná komisia zostaví hodnotiacu správu o priebehu ročníka súťaže. Prílohou hodnotiacej správy je informácia o celkovej zapojenosti škôl do súťaže, výsledková listina celoštátneho kola a zoznam žiakov, ktorí sa umiestnili na prvom, druhom alebo treťom mieste spolu s názvom školy žiaka. V kategórii dospelých na prvom, druhom alebo treťom mieste sa uvádza adresa trvalého pobytu. Predseda celoštátnej odbornej komisie poskytne hodnotiacu správu príslušnému útvaru na adresu elektronickej pošty zverejnenú na webovom sídle ministerstva do 20 pracovných dní od ukončenia súťaže.

Zároveň sú výsledky súťaže zverejnené na web sídle školy <http://www.zsdilong.sk/dilongova-trstena.html> a na web sídle mesta Trstená <http://www.trstena.sk/> .

Čl. 14

Zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov súťaže

1. Počas organizovania súťaže je dodržaná bezpečnosť a ochrana zdravia (ďalej len „bezpečnosť“) všetkých účastníkov súťaže a sprievodných podujatí.
2. Za dodržiavanie bezpečnosti počas súťaže zodpovedá organizátor súťaže.
3. Za dodržiavanie bezpečnosti počas celoštátnej súťaže zodpovedajú organizátori a pedagógovia poverení riaditeľmi príslušných škôl.
4. Na celoslovenskú súťaž cestujú súťažiaci v sprievode pedagóga, ktorého určí riaditeľ vysielajúcej školy, alebo v sprievode inej zodpovednej osoby (rodiča, starého rodiča, občana, ktorý má písomný súhlas rodiča).
5. Pedagógovia poverení riaditeľmi príslušných škôl, ktorí sprevádzajú žiakov na celoštátnu súťaž zodpovedajú za ich bezpečnosť do miesta konania a za bezpečný návrat späť.